

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Prenumerata miesięczn. w Łodzi 3.00 złote
 " " „Kraju 4.00 „
 " " „zagran. 7.00
Odnoszenie do domu 20 groszy miesięcznie
 „Głos Polski“ łącznie z „Kurjerem Wiecz.“
 wraz z odnoszeniem 4.80 złotych miesięczn.

Cena 15 groszy.

Redakcja i Administracja
 Łódź, Piotrkowska nr. 106.
Telefony: Redakcji nr. 19-71,
Adminstr. 199. Nocny - 799.

•• Ogłoszenia za wiersz milimetry 1 szpaltowy ••
 1 strona i w tekście 20 groszy strona 5 szpalt
Nekrologi 15 „ „ „ „
Nadesłane po tekście 15 „ „ „ „
Zwyczażne 5 „ strona 10 szpłt.
 Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 4 złote. •••••
 Ogłoszenia zamiejscowe obliczane o 50 procent
 •• za firm zagranicznych o 100 procent drożej

KURSY HANDLOWE POLSKIE

Y. M. C. A., Piotrkowska Nr. 243
roczne i półroczne buchalteryjne.

Wykłady rozpoczną się 9 września r. b. w godz. wieczorowych.
 Zapisy kandydatów (mężczyzn chrześcijan) przyjmować będzie kancelarja działu naukowego od poniedziałku 1-go września od godz. 4-9 wiecz.
 Przy wstąpieniu na kursy wymagane są: świadectwo szkolne i metryka urodzenia.

7620-1

CASINO AMERYKANKA

(MY AMERICAN WIFE)
 dramat w 7 aktach — historia zniewagi pięknej amerykanki przez bezczelnego lowelasa i dramatyczne przygody dżentelmena, który stanął w jej obronie.
 W rolach gł.: **Gloria Swanson i Antonio Moreno.**
Nad program: Świeży Dziennik Gaumonta
 Początek seansów o g. 5 ej — w soboty, niedz. i święta o g. 5 ej.
Ceny biletów do godz. 6-jej niższe.

Z inicjatywy grupy szomrow zostaje utworzony **Komitet Młodzieży** dla uczczenia pamięci **Mariany Poznańskiego.**
 Komu pamięć Jego jest droga, winien przybyć dzisiaj, w czwartek, o godzinie 8-jej wiecz. do lokalu Organizacji Sjonistycznej przy ul. Cegielińskiej № 4 — na I-e Zebranie Komitetu.

RAFJE
 i przyrządy (ogrodnicze) oraz nasiona których wysiew przysparza na mies. sierpień polecają **SZKŁADY NASION L. Jasińskiego** prowadzone od 1870 r. w Łęczycy, oddział w Łodzi, Andrzejka № 10.

Dr. med. Wilhelm Kalser
 b. asystent kliniki niem. uniw. w Pradze.
 Ordynuje w Marjenbadzie, hotel „Stadt Paris“ 152-7

Rufynowana nauczycielka **PIANISTKA**
 Uczennica prof. Pietriego i Turczyńskiego **udziela lekcji gry fortepianowej oraz przedmiotów teoretycznych**
Gdańska Nr. 43 m. 5.

Młoda nauczycielka
 przyrody poszukuje lekcji w gimnazjum. Chętnie obejmie klasy niższe. Zgłoszenia dla „H. P.“ w administracji. 508-5

UWAGA.

Warsztaty Inwalidów Wojennych Szewcki, Krawiecki i Malarski przeniesione zostały na ul. Gdańską l. 64 róg 6-go Sierpnia i w dalszym ciągu przyjmuje się wszelkie obstalunki oraz reperacje. A także polecamy w wielkim wyborze **OBUWIE** wszelkiego gatunku najnowszych fasonów. Ceny konkurencyjne. Popierajcie Inwalidów 508-4

Anglja, Europa, a pakt gwarancyjny.

Ku zdziwieniu całego świata, państwowy rząd angielski nie przyjął paktu gwarancyjnego, nad którym liga narodów pracowała w ciągu dwóch lat.

Czyn ten zgodny jest w zupełności z obecnym położeniem państwa brytyjskiego.

Pakt gwarancyjny przewiduje, że w razie zatargu wszystkie państwa kontynentu mają pośpieszyć z pomocą stronie zaczepionej, przeciwko napastnikom.

Jest to pierwszy wypadek, że liga narodów wspomina o kontynentalnym związku narodów.

Ale liga uczyniła tu pewien błąd, biorąc pod uwagę geograficzne położenie państw a nie polityczne. Liga zapomniała, że dawne pojęcia geograficzne naszego kontynentu straciły swe polityczne znaczenie.

Rosja, która rozpościera się na dwóch kontynentach jest politycznie zupełnie oddzielnym tworem. Tak samo W. Brytania, która opiera się na wszystkich pięciu kontynentach jest zamkniętym w sobie państwem.

Z takimi faktami należy się bezwzględnie liczyć, gdy się chce wyciągać trafne wnioski z obecnego położenia.

Rząd angielski nie godząc się na pakt gwarancyjny wskazuje zupełnie słusznie na trudne położenie Kanady, która jest amerykańskim stanem i częścią brytyjskiego państwa.

To co można powiedzieć o Kanadzie da się powiedzieć i o wielu innych częściach brytyjskiego państwa.

Takie położenie geograficzne zmusiłoby Anglię do interwenjowania we wszystkich konfliktach wszystkich części świata.

Na to Anglja nie może się zgodzić. Prócz tego pakt gwarancyjny zagroziłby całości i jedności państwa brytyjskiego. W razie przyjęcia paktu gwarancyjnego Anglja byłaby zmuszona do polityki pan-europejskiej a jednocześnie i do panamerykańskiej, panafrkańskiej, panazjatyckiej i panaustralijskiej. To też rząd brytyjski nie zgodził się na przyjęcie paktu.

Ale i Europa powinna zrozumieć to samo i wyciągnąć takie same konsekwencje.

Należałoby sobie życzyć, by odpowiedź Anglii otworzyła nareszcie Europie oczy i poinformowała ją o prawdziwym stosunku Anglii do kontynentu.

Trzeba nareszcie zrozumieć, że Anglja nie należy do europejskiego kontynentu. Stanowi ona sama w sobie swój własny kontynent. Anglja nie jest częścią składową Europy tylko jej sąsiadem. To też Anglja z obawy narażenia swego wszechświatowego prestięgu nie może przystąpić do żadnej paneuropejskiej politycznej organizacji.

Trzeba pamiętać, że Anglja jest z każdym dniem coraz bardziej zależna od swych kolonii, gdy one z każdym dniem zyskują na niezależności i samodzielności. Kolonie mogą zawsze grozić, gdy Anglja uczyni tego nie może. Dawnymi czasy Anglja związana była z koloniami swą olbrzymią flotą, ale po ukończeniu kanału panamskiego możnaby przystąpić do aliansu z Ameryką. Z powodu tego stanowiska kolonii swych, Anglja nie może powziąć żadnych postanowień bez ich wiedzy.

Każdy traktat czy też nawet tylko sympatja kolonii dla Ameryki jest groźbą dla Anglii, dlatego też

rząd angielski nie zgodził się na budowę tunelu i na przyjęcie paktu gwarancyjnego. Pomimo to geograficzne położenie Anglii a specjalnie Londynu nie pozwala Anglii na zupełną obojętność w stosunku do kontynentu.

To też Anglja będzie zawsze przeciwdziałała wszelkim zakusom które zmierzają do stworzenia antyangielskiej kontynentalnej koalicji.

Każdy europejczyk powinien to zrozumieć.

Ponieważ Anglja nie może się przyłączyć do paneuropejskiego związku, więc należy stworzyć umowę, czy alians europejsko-angielski.

Polityka Anglii i Europy powinna się uzgodnić i doprowadzić do porozumienia.

Jeżeli więc europejcy mężowie stanu pragną pokoju, powinni zawrzeć pakt gwarancyjny bez Anglii.

Taki kontynentalny pakt nie powinien być skierowany przeciwko Anglii i kontynent powinien starać się o dobre współzycie z swym sąsiadem.

Dopiero po pacyfikacji Europy przy pomocy paktu mogłoby się rozpocząć rozbrojenie i, co byłoby spełnieniem wszystkich marzeń ludzkości, mógłby nareszcie nastąpić trwały pokój.

R. R. Coudenhove-Kalergi.

Powrócił
JOZEF HALPERN
 Dentysta.
 Tel. 11-52. 54-3

Lloyd George przeciwko Mac Donaldowi.

„Neue Freie Presse“ zamieściła artykuł Lloyda George'a, w którym premier W. Brytanii poddaje krytyce rząd Mac Donalda. „Siedem miesięcy rządów socjalistycznych — pisze Lloyd George — a ani przez jeden dzień socjalizmu“.

Gabinet Mac Donalda pielęgnuje pieczołowicie kapitalizm, a jeżeli go nie wzmocni, to tylko dlatego, że rząd jest słaby, nie zaś z powodu nienawiści ideowej do kapitalizmu.

Mac Donald wie bowiem doskonale, że każdy eksperyment socjalistyczny spowodowałby upadek jego rządów. Rząd widzi, że nietylko oczy liberałów są na niego czujnie zwrócone, lecz nawet rewolwer wymierzony jest w jego głowę.

Rząd partji pracy może liczyć tylko na mniejszość parlamentu i dlatego to nie rozpoczął Mac Donald eksperymentów socjalistycznych.

Kiedy się to jednak zacznie? — zapytuje Lloyd George. — Zależać to będzie od tego, jak długo naród pozwoli się zwodzić udanym umiarkowaniem obecnego rządu. 7 chwila, gdy Mac Donald będzie pewny, że naród jest dostatecznie otumaniony, rozwiąże parlament w nadziei, że nowe wybory dadzą większość socjalistom. Wtedy dopiero zobaczy Anglja, co znaczy socjalizm przy robocie.

Uzyskanie większości socjalistycznej przy następnych wyborach, wobec rozwiniętej propagandy labour party, jest sprawą nie trudną. Socjalizm przygotowuje się więc z zębami pod płaszczykiem umiarkowania do wielkiego ataku na porządek społeczny.

Jeżeli się jednak przypatrzy gabinetowi Mac Donalda, kierującemu się jeszcze dotąd zasadami burżuazyjnymi, to trzeba stwierdzić — zdaniem Lloyd George'a, że wyniki są bardzo nierówne. — Niektórzy ministrowie pracowali dobrze, inni źle. W Foreign Office nastąpiło w porównaniu z rządami lorda Curzona — polepszenie. Philip Snowden, jako minister skarbu okazał swe wybitne zdolności. To samo można powiedzieć o J. H. Thomasie.

Jeżeli się ministrowie angielscy uskarżają, że wzięli w spadku nieporządku po poprzednich gabinetach, to trzeba podkreślić, że wzięli również w spadku sposoby, którymi można nieporządku usunąć. — Odziedziczyli skutki wojny, ale także zwycięstwo. Zaledwie doszli do steru, przyszedł upadek Poincarego we Francji, współudział Ameryki i przyjęcie przez wszystkich planu Dawesa. Towarzyszy im, więc powodzenie. Na próbę będą wystawieni dopiero wtedy, gdy się szczęście od nich odwróci, co każdy rząd może spotkać.

Co się tyczy układu z Rosją sowiecką, to najlepiej było dla rządu, żeby się ten układ w niwecz obrócił. Jeżeli komisje, które na mocy układu mają być ustanowione, dojdą do porozumienia, będzie rząd zmuszony żądać od parlamentu uchwalenia pożyczki pięćdziesięciu milionów funtów, które udzielone będą komunistycznemu rządowi Rosji, w części na zakup wytworów przemysłu brytyjskiego, w znacznej jednak części w gotówce, aby ją rząd sowiecki mógł roztrwonić. „Nie mogę sobie wyobrazić — kończy Lloyd George — żeby parlament pożyczkę taką uchwalili“.

W dniu 19 sierpnia o godz. 12 w nocy zmarł w Warszawie po krótkich lecz ciężkich cierpieniach nasz ukochany mąż, ojciec, brat, szwagier i dziadek

B. P.

CHAIM TYLLER

budowniczy i obywatel m. Łodzi

przeżywszy lat 59.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi dziś, w czwartek, dn. 21 sierpnia o godz. 2 po poł z domu żałoby przy ul. Tramwajowej 11.

O smutnym tym obrzędzie zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych

zrozpaczona **RODZINA.**

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarła moja najukochańsza żona, nasza matka, teściowa i babka

B. P.

z Rozenbergów

Regina Ludwikowa Podlasiak

przeżywszy lat 62.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby przy ul. Szkolnej nr. 8 nastąpi dziś, w czwartek, dnia 21 sierpnia 1924 roku, o godz. 3-ej po południu, o czym zawiadamia pozostała w nieutulonym żalu

RODZINA.

Zycie i sąd.

Niepoprawny fabrykant spirytusu.

(b) W swoim czasie został skazany na półroczną karę więzienną p. Antoni Olczyk za potajemne pędzenie spirytusu.

Kara ta nie odstraszyła Olczyka i po powrocie z więzienia w dalszym ciągu produkował „ogniśnią wędę”.

Pewnego dnia do mieszkania jego wkroczył wójt z policją i po dokonaniu rewizji, wykryli aparaty do pędzenia spirytusu, zaś u sąsiada jego Pawłowskiego znaleziono kocioł do gotowania esencji spirytusowej.

Na sadzie obaj oskarżeni do winy nie przyznali się, przyczem Olczyk oświadczył, iż znaleziony u niego spirytus pochodzi jeszcze z pierwszej produkcji, która rzetelnie odsiedział. Również do winy nie przyznał się Pawłowski.

Po przemówieniu podprokuratora Wileckiego, sąd skazał Olczyka na 3 miesiące więzienia, Pawłowskiego — na 2 miesiące, oraz obu na 500 zł. grzywny, lecz na zasadzie amnestji karę im darował.

Namiętny Albert.

(b) We wrześniu 1922 r. Jadwiga Wasiak zawiadomiła policję, iż podczas grzybobrania w lesie, niejaki Albert Krygier usiłował dopuścić się na niej gwałtu.

Jednak ponieważ nadchodzili jacyś ludzie, Krygier zląkł się i uciekł. Po przemówieniu adw. Kobylńskiego, sąd Krygiera uniewinnił.

Z ZAŁOBNEJ KARTY

B. p. Ch. Tyller, budowniczy, obywatel naszego miasta przed 35 laty przybył z Łęczycy i jako majster cechowy, założył poważne przedsiębiorstwo budowlane, które istnieje po dziś dzień.

Wykonał on wiele gmachów prywatnych, rządowych oraz komunalnych, jak naprz. w Łodzi: gmachy szkoły handlowej, rady miejskiej i inne, a w Piotrkowie gmach sądu.

W zmarłym traci Łódź człowieka wielkich zalet oraz szczerego dobroczyńcę.

Niech mu ziemia lekka będzie.

NOWE PISMO ŻYDOWSKIE.

W Łodzi powstało nowe codzienne pismo żydowskie „Jüdischer Kurier” pod redakcją Izraela Kahana.

STOWARZYSZENIE RYTOWNIKÓW.

Dnia 23 b. m. o godz. 3 po poł. przy ul. Konstantynowskiej 15 m. 22 odbędzie się zebranie nowozalegalizowanego stowarzyszenia współpracowników rytowni dla druku na tkaninach celem porzymania wyborów członków zarządu.

Sprostowanie.

W związku z wiadomością, zamieszczoną w „Łodzianinie” nr. 32 z dnia 9 sierpnia r. b., wyjaśniam co następuje:

1) Nieprawdą jest jakoby brał udział w awanturze w lokalu O. K. Z. Z., natomiast prawdą jest, iż w owym dniu byłem poza Łodzią, co stwierdzić mogę dowodami;

2) Nieprawdą jest również, jakoby był funkcjonariuszem policji politycznej. Jest to manerw polityczny autora owej niekzemnej i kłamliwej wzmianki.

Sąd o tej sprawie pozostawiam klasie robotniczej Łodzi.

047-1 Józef Prac.

BENEFIS ORKIESTRY W HELENOWIE.

Dziś o g. 8 wiecz. odbędzie się w Helenowie benefisowy koncert orkiestry symfonicznej pod dyr. Teodora Rydera.

W programie koncertu benefisowego figuruje na pierwszym miejscu potężna symfonia fantastyczna Berlioza, która będzie wykonana przez orkiestrę w pełnym składzie.

IX-ta Loteria państwowa

5-ta klasa — 12-ty dzień.

Główniejsze wygrane.

Zip. 15.000 nr. 25391
Zip. 1.000 nr. 47713
Zip. 500 nr. 13277
Zip. 150 nr. 42276
Zip. 100 nr. 44234
Zip. 75 n-ry 872, 3457, 9027,
83198, 42695, 49381

Zip. 60 n-ry 6112, 8101, 10013,
11703, 14168, 14911, 162, 37, 16644
17241, 22316, 29825, 31793, 37920,
41796, 42761, 43275, 43816, 44869,
47551, 48793

Zip. 50 n-ry: 194, 611, 1626, 1826

1876, 2756, 3565, 4603, 6068, 7963,
8145, 8442, 9997, 10374, 12391,
12556, 14034, 14942, 15391, 15507,
15887, 18570, 19519, 20540 20612,
21035, 24974, 25092, 21697, 26705,
27476, 27555, 27617, 28428, 30871,
35423, 36300, 36386, 36425, 37354,
37736, 38197, 39456, 40466, 40497,
40600, 40853, 41835, 41842, 42489,
43188, 43288, 43667, 44936, 46130,

Poszukuję mieszkania

z 3—5 pokoi i kuchni. Oferty pisemne pod adresem redakcji dla inż. „J. F.” 615-2

Odstąpię 2 pokoje

z przedp., kuchnią z wygodami przy ul. Piotrkowskiej. Oferty sub. „W. K.” do „Głosu”. 644-2

Poszukuje się

mieszkania 2 pokojowego z kuchnią możliwie w śródmieściu. Pośrednicy nie wykluczani. Zgłaszać się: Piotrkowska Nr. 243, Polska I.M.C.A. od godz. 11—1 pp. 86-2

Starszy Felczer

Józef Abramowicz

Dzielnia 5 — tel. 27-97.
646-5

Mieszkanie

2-3 pokojowe z kuchnią poszukiwane. Zgłoszenia: Anny 20, m. 3, 631-2

Kupuję!!

meble, dywany, garderobę, samowary, maszyny do szycia, futra i różne sprzęty domowe. Płacę najlepsze ceny

A. WAJEMAN, Dzielnia Nr. 19
W sklepie starych mebli.

Sprzedaje się: pianino, fortepiano, harmoniję, całkowite urządzenie domowe, stołowe, gabinet, sypialnie. Zgłaszać się: Sienkiewicza nr 24, od godz. 2-jej do 5-jej po poł. w POLROSI 650-2

